

gaaede i det andet Ting. Det høje Ting vil straks lægge Mærke til, at det Afsnit, som i Regeringens Forslag omhandlede Markfrø og Sædekorn, ganske er udeladt. Man har ment, at Forholdene her i Landet i denne Henseende vare saa tilfredsstillende ordnede, at der ikke var nogen særlig Grund for Lovgivningsmagten til at træde til her med særlige Bestemmelser. Jeg ved meget vel, at der ude omkring i Landet foregaar en Del Handel med Markfrø under Former, som ikke er saa betryggende for Køberen som ønskeligt. Men jeg maa paa den anden Side være enig med dem, som hævde, at vil en Køber købe gode Varer, kan han ogsaa faa gode Varer, og at kun naar Køberen lader sig friste til at købe billige Varer, risikerer han at faa slette Varer. Jeg tror ikke, at Lovgivningsmagten skal træde i Virksomhed, medmindre der er absolut Trang til Lovgivningsregler, og hvis man maa indrømme, at Køberen paa dette Omraade kan sikre sig ved at bruge sin Fornuft, forekommer det mig, at man maa kunne undvære Bestemmelser med Hensyn til Handel med Markfrø og Sædekorn. Naar man dernæst betragter § 2, som vedrører Foderstoffer, vil det hurtigt ses, at man er gaaet en Mellemvej. I Stedet for de oprindelige Bestemmelser, hvorefter Foderstoffer bleve behandlede ganske ens med Handelsgødninger, saa at Sælgeren skulde levere et Garantidokument ved Handlens Afslutning, er man nu gaaet den Mellemvej, at ved Handel med industrielle Foderstoffer i Partier paa 2 Pund og derover af een Sort skal der, medmindre andet er vedtaget, ved Leveringen overgives Køberen et skriftligt Dokument. Det er altsaa her overladt til Køberens egen Bestemmelse, hvorvidt han ønsker et Garantidokument, som garanterer ham Varernes Godhed, Renhed og andre Egenskaber, men samtidig bør der lægges Mærke til, at Bevisbyrden for, at Køberen har givet Afkald paa det omtalte Garantidokument, er paalagt Sælgeren. Det er i mine Øjne et Hovedpunkt, og det er denne Bestemmelse om, at Bevisbyrden paalægges Sælgeren, der har ført mig til at gaa med til denne Bestemmelse. Det forekommer mig, at naar en Køber af en eller anden Grund — hvilken han nu kan have — ikke finder det nødvendigt at kræve et Garantidokument angaaende Varernes Beskaffenhed, er der ikke Grund for Lovgivningsmagten til at bestemme, at han skal modtage et slikt Garantidokument. Men, nota bene, som jeg før bemærkede,

har jeg kun sluttet mig til denne Bestemmelse under Forudsætning af, at Bevisbyrden paalægges Sælgeren. Man maa jo erindre, at Bestemmelsen paa disse Omraader er indsnævrende, og at den medfører en vis Udgift. Det er et tvægget Sværd, som kan vendes til begge Sider. Jeg tænker f. Eks. her ved Foderstoffer paa, at det er blevet fremført — og jeg tror, man har Ret i den Anskuelse — at hvis der paalægges Sælgeren en Forpligtelse til i alle Tilfælde at udstede et Garantidokument, vil det umuliggøre ham Levering fra Skib. Og at dette med Hensyn til Salget af Foderstoffer vil gaa ud over Landbruget, er jeg ganske overbevist om, idet Priserne selvfølgelig maa fordyres, naar Varen skal lægges paa Loft og undersøges, før den kan komme Køberen i Hænde. Det tredje Hovedafsnit, som vedrører industrielt behandlede Handelsgødninger, er den Del af Lovforslaget, som er undergaaet mindst Forandring. Der er bibeholdt den obligatoriske Forpligtelse til at udstede Garantidokument ved al Handel, som sker paa Levering efter forudgaaet Bestilling, derimod har man med Hensyn til Handel med Partier, som sker uden Bestilling, altsaa fra Haand til Haand, ment, at der kunde den samme Bestemmelse benyttes som med Hensyn til Foderstoffer, at det staar Køber og Sælger frit for at blive enige om, hvorvidt Garantidokumentet skal udstedes eller ikke, dog saaledes, at Bevisbyrden for, at Køberen har givet Afkald paa dette Garantidokument, altid paahviler Sælgeren.

Det er disse faa indledende Ord, jeg har ønsket at fremsætte, forinden Sagen kommer til Behandling her i Tinget. Jeg skal altsaa foreløbig indskrænke mig her til, og kun udtale, at det skulde glæde mig, hvis man kunde naa til et Resultat med Hensyn til denne Lov, som jo nu for tredje Gang foreligger Rigsdagen til Behandling. Jeg indser meget godt, at der kan være Ønsker fremme om strengere Bestemmelser, men jeg haaber, at der fra alle Sider skal vises Imødekommen, saa at denne Lov nu ikke i sidste Øjeblik skulde strande og ikke udkomme i Aar.

Frandsen: Det Forslag, som foreligger i Dag til Behandling her i Tinget, er jo for en væsentlig Del en Følge af det Forslag, som i Samlingen 1895 blev fremsat i Landstinget, et Forslag, som den Gang kun naaede til første Behandling. Det blev atter fremsat i Landstinget i Samlingen 1896—97, kom den Gang fra Ud-